

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 848/2020
10.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Драгомира Милојевића, Драгана Аћимовића и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Јакова, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 584/19 од 14.11.2019. године и Вишег суда у Суботици Кж1 23/20 од 23.04.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Јакова, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 584/19 од 14.11.2019. године и Вишег суда у Суботици Кж1 23/20 од 23.04.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К 584/19 од 14.11.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и одређено је да се утврђена казна неће извршити уколико окривљени у времену проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу члана 261. у вези члана 264. ЗКП обавезан је окривљени да Основном јавном тужилаштву у Суботици на име трошкова кривичног поступка плати износ од 24.474,00 динара, а суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара и на име трошкова кривичног поступка износ од 1.000,00 динара, све у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени ДОО „Ротографика“, на основу члана 258. ЗКП ради остваривања имовинско правног захтева упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 23/20 од 23.04.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Дејан Јакимов због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, утврди повреду закона и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости суштински истиче да је у току предметног кривичног поступка, а пре његовог правноснажног окончања, кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. Кривичног законика престало да постоји, тако да је суд у наведеној ситуацији морао применити закон који је најблажи за учиниоца и окривљеног ослободити од оптужбе.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног којима се истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, у време извршења предметног кривичног дела, постојало је кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, које је окривљеном стављено на терет оптужним актом. Међутим, након доношења првостепене пресуде којом је оглашен кривим за исто дело, а пре правноснажног окончања овог кривичног поступка дана 01.03.2018. године ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/16 од 24.11.2016. године) којим је XXII Глава Кривичног законика, која се односи на кривична дела против привреде, измењена тако да иста више не предвиђа кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. Кривичног законика.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда таквом изменом, радња кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика као једно од законских обележја није по аутоматизму декриминализована доношењем Закона о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/16 од 24.11.2016. године), с обзиром на то да су у законском опису битна обележја тог кривичног дела сада садржана у кривичном делу злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. Кривичног законика, јер је груба повреда овлашћења у погледу управљања, коришћења и располагања имовином од стране одговорног лица на начин како је то описано радњом извршења дела у конкретном случају (што представља радњу

извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика) сада одређена и кажњива као прекорачење граница овлашћења одговорног лица будући да сама груба повреда овлашћења има карактер и прекорачења овлашћења (у чему се састоји једна од више алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. Кривичног законика), чиме је у конкретном случају задржан правни континуитет инкриминације у погледу наведеног облика радње извршења дела.

Дакле, доношењем наведеног Закона о изменама и допунама Кривичног законика, није дошло до декриминализације кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, у конкретном случају, а тиме ни до правног дисконтинуитета са инкриминацијом кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/16), са истим битним елементима.

Такође, додавање у законски опис кривичног дела из члана 227. став 1. Кривичног законика, законске формулације ... „уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела“, према оцени Врховног касационог суда, ставља само једну више обавезу суду да због бројних нових кривичних дела уведених изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/16 од 24.11.2016. године) у групу кривичних дела против привреде, додатно води рачуна о правилној правној квалификацији радњи извршења.

Имајући у виду обавезу суда да у смислу одредби члана 5. став 2. Кривичног законика примени најблажи закон за учиниоца, ако је након извршења кривичног дела закон измењен једном или више пута, Врховни касациони суд налази да је у конкретном случају блажи закон који је важио у време извршења кривичног дела, а то је одредба члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, за које је запређена казна затвора од три месеца до пет година, док је одредбом члана 227. став 3. у вези става 1. Кривичног законика прописана казна затвора у трајању од две до десет година, имајући у виду остварену противправну имовинску корист, због чега су радње окривљеног правилно правно квалификоване као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, за које је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић